

Monika Kowalska-Sudyka

Instytut Badawczy Dróg i Mostów w Warszawie

**FUNDUSZE STRUKTURALNE
A NARODOWA STRATEGIA INNOWACJI W POLSCE
W LATACH 2007-2013**

Streszczenie: Osiągnięcie celów wytyczonych przez strategię lizbońską jest wielkim wyzwaniem dla wielu państw Unii Europejskiej. Doświadczenie Unii Europejskiej i wsparcie finansowe, integracja gospodarcza, naukowa i kulturalna z krajami członkowskimi otwierają przed Polską nową perspektywę rozwojową. Artykuł stanowi zwięzłe omówienie tych możliwości, które wiążą się z realizacją jednego z głównych celów odnowionej strategii lizbońskiej, jakim jest stworzenie w Europie do 2010 roku „najbardziej konkurencyjnej, opartej na wiedzy gospodarki na świecie”.

Słowa kluczowe: strategia lizbońska, polityka spójności, fundusze strukturalne.

1. Wstęp

Niniejszy artykuł ma charakter przeglądowy, a jego celem jest przedstawienie sytuacji Polski głównie pod kątem osiągnięcia jednego z celów strategii lizbońskiej – budowy innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy w perspektywie finansowej obejmującej lata 2007-2013. Taka analiza będzie podstawą do oceny możliwości zmniejszenia w najbliższych latach dystansu rozwojowego Polski wobec Unii Europejskiej.

W pierwszej części artykułu zaprezentowano genezę powstania strategii lizbońskiej oraz zmiany, jakie zostały dokonane w tym dokumencie w wyniku przeprowadzonej oceny efektywności wdrażania jej założeń przez państwa członkowskie w latach 2000-2006. W kolejnej opisano reformę polityki spójności na lata 2007-2013 oraz dokonano przeglądu podstawowych dokumentów określających kierunki i wysokość wsparcia finansowego ze strony funduszy na realizację zamierzeń rozwojowych w Polsce. Przedstawiono również możliwości uzyskania wsparcia na działania innowacyjne na poziomie zarówno krajowym, jak i regionalnym.

2. Strategia lizbońska – geneza powstania, główne założenia i cele

W marcu 2000 r. na spotkaniu Rady Europejskiej w Lizbonie szefowie rządów krajów członkowskich ówczesnej UE¹ podpisali dokument nazywany strategią lizbońską (SL), będący powszechnie uznany za najważniejszy program gospodarczo-społeczny Unii Europejskiej. Nadrzędny cel SL, czyli doprowadzenie do tego, by Europa stała się do 2010 roku *najbardziej konkurencyjną, opartą na wiedzy gospodarką na świecie, zdolną do zrównoważonego rozwoju gospodarczego, z większą liczbą lepszych stanowisk pracy i większą spójnością społeczną*, miał zostać osiągnięty dzięki podjęciu działań w następujących kluczowych obszarach [Okoń-Horodyńska i in. 2005, s. 22]:

- budowa innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy m.in. poprzez rozwój społeczeństwa informacyjnego, zwiększenie nakładów na badania i rozwój w krajach UE do poziomu 3% PKB do 2010 r. (przy czym 2/3 tych środków miało pochodzić z sektora prywatnego i 1/3 ze środków publicznych),
- rozwój przedsiębiorczości, wzrost zatrudnienia i zmiana modelu społecznego – działania mające na celu wzrost aktywności zawodowej, uelastycznienie rynku pracy, poprawę edukacji.

W 2004 r. utworzona na wniosek Rady Europejskiej Grupa Wysokiego Szczebla pod przewodnictwem W. Koka² opracowała raport podsumowujący stan prac nad strategią lizbońską w krajach członkowskich w latach 2000-2004 [Kok i in. 2004]. Na podstawie raportu Koka Rada Europejska postanowiła zrewidować strategię lizbońską. W odnowionej SL główny nacisk położono na osiągnięcie zrównoważonego wzrostu gospodarczego oraz trwałego wzrostu zatrudnienia, zwiększenie wydatków na rozwój innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw, ukierunkowanie pomocy publicznej na rozwój zasobów ludzkich, kontynuację działań związanych z ochroną zasobów naturalnych, modernizację systemów opieki społecznej i zabezpieczeń socjalnych. W dalszym ciągu warunkiem pozostaje przekazanie przez poszczególne kraje członkowskie 3% PKB na badania i rozwój.

3. Reforma polityki spójności

Konsekwencją znowelizowania strategii lizbońskiej była reforma polityki spójności UE. Za fundamentalną zmianę należy uznać fakt uczynienia z polityki spójności kluczowego instrumentu finansowania realizacji SL na szczeblu krajowym oraz ustanowienie tzw. *lisbon earmarking*, czyli zasad wyodrębniania środków polityki spójności na realizację celów lizbońskich.

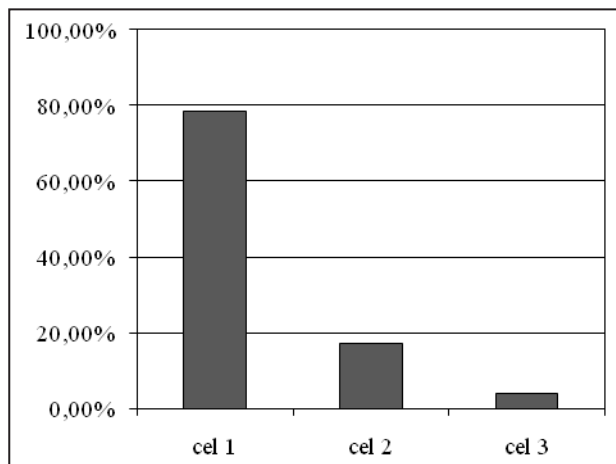
¹ Austria, Belgia, Dania, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia, Szwecja, W. Brytania, Włochy

² Wim Kok urodził się w 1938 r. w Bergambacht. Przed przejściem do polityki działał w związkach zawodowych jako przewodniczący Federacji Holenderskich Związków Zawodowych oraz przewodniczący Federacji Europejskich Związków Zawodowych. Od roku 1989 do 1994 był ministrem finansów i wicepremierem, a od roku 1994 do 2002 premierem Holandii.

Zasady funkcjonowania polityki spójności w latach 2007-2013 zostały przedstawione w III Raporcie na temat spójności społecznej i gospodarczej, opublikowanym przez Komisję Europejską 18 lutego 2004 r. [*A new partnership...* 2004, s. 25-42]. Zgodnie z tym dokumentem polityka spójności w dalszym ciągu ukierunkowana jest na wszystkie państwa członkowskie. Zachowane są również podstawowe zasady działania funduszy strukturalnych: wieloletniego programowania, dodatkowości, partnerstwa, współfinansowania oraz ewaluacji. Inne natomiast są priorytetowe cele działań strukturalnych. Cel 1 „Konwergencja” wspiera wzrost gospodarczy i kreowanie miejsc pracy w regionach najbiedniejszych, czyli takich, w których produkt krajowy brutto na mieszkańca nie osiągnie 75% średniej rozszerzonej Unii Europejskiej. W okresie 2007-2013 wszystkie regiony Polski zakwalifikowane zostały do obszarów celu 1. Na realizację celu 1 przeznaczono 264 mld euro (78,5%). Cel 2 obejmuje działania zorientowane na „Konkurencyjność regionalną i zatrudnienie”, a na jego realizację przeznaczono 57,9 mld euro (17,22%). Działania realizowane w ramach celu 3 „Europejska współpraca terytorialna” wspierają terytorialną konkurencyjność oraz promują harmonijny i zrównoważony rozwój terytorium UE. Beneficjentami celu 3 będą wewnętrzne i zewnętrzne regiony graniczne. Środki dostępne dla współpracy terytorialnej ustalono na poziomie 13,2 mld euro (3,94%).

4. Struktura budżetu oraz źródła finansowania celów szczegółowych polityki spójności na lata 2007-2013

Podział środków przeznaczonych na realizację poszczególnych celów szczegółowych polityki spójności przedstawiono na rys. 1. Całkowite środki polityki spójności na lata 2007-2013, wynoszące 336,1 mld euro, stanowią ponad 1/3 unijnego budżetu.

Rys. 1. Struktura budżetu polityki spójności na lata 2007-2013

Źródło: Biuletyn informacyjny Info regio „Spójność u progu 2007 r. Propozycje legislacyjne Komisji Europejskiej dotyczące reformy polityki spójności na lata 2007-2013”, s. 2-3.

Tabela 1. Cele szczegółowe polityki regionalnej w latach 2007-2013 oraz źródła ich finansowania

Cel 1	Konwergencja (zbieżność)	Regionalny	EFRR, EFS, Fundusz Spójności
Cel 2	Konkurencyjność regionu i zatrudnienie <ul style="list-style-type: none"> • poziom regionalny (EFRR) • poziom krajowy (Europejska Strategia Zatrudnienia) 	Regionalny	EFRR, EFS
Cel 3	Europejska Współpraca Terytorialna	Horyzontalny	EFRR

Źródło: Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r., Tytuł II, rozdz. 1, art. 4.

W tab. 1 przedstawiono źródła finansowania poszczególnych celów oraz charakter danego celu. Cel 1 i 2 są to cele regionalne, przyznające pomoc określone regionowi, który spełnia warunki do uzyskania pomocy wspólnotowej, natomiast cel 3 jest celem horyzontalnym, ponieważ dotyczy wyodrębnionej grupy ludności, bez względu na miejsce zamieszkania, i obejmuje obszar całej UE.

5. Realizacja narodowej strategii innowacyjności w Polsce poprzez działania zawarte w podstawowych dokumentach strategicznych

Założenia SL miały być realizowane przy wykorzystaniu metody otwartej koordynacji (*Open Method of Coordination*), polegającej na tym, że uzgodnione wcześniej cele zostają przeniesione do programów działania opracowanych przez państwa członkowskie i realizowanych na poziomie zarówno krajowym, jak i regionalnym.

Każdy kraj członkowski zobowiązany został do opracowania Krajowego Programu Reform (KPR). Pierwsze KPR zostały przygotowane na lata 2005-2008, obecnie obowiązuje KPR na lata 2008-2011. KPR określa zakres działań, jakie polski rząd zamierza podjąć, aby osiągnąć podstawowe cele odnowionej strategii lizbońskiej. Celem KPR w Polsce jest stworzenie w naszym kraju najlepszych w Europie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości rozwoju oraz wysokiego standardu życia mieszkańcom.

Kolejnym ważnym strategicznym dokumentem określającym kierunki i wysokość wsparcia finansowego ze strony funduszy strukturalnych na realizację zamierzeń rozwojowych w Polsce w latach 2007-2013 są Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (NSRO). Wymóg przygotowania NSRO wynika z rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r.³, a ich akceptacja przez Komisję Europejską jest niezbędna do uruchomienia środków z funduszy strukturalnych. Łączna suma środków zaangażowanych w realizację NSRO w latach 2007-2013 wyniesie ok. 85,6 mld euro, do 2015 r. średniorocznie będzie wydatkowe 9,5 mld euro, co odpowiada ok. 5% PKB. Z tej sumy 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE,

³ Rozporządzenie ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

11,9 mld euro z krajowych środków publicznych, ok. 6,4 mld euro zostanie zaangażowanych ze strony podmiotów prywatnych [*Narodowe Strategiczne... 2007*, s. 116]. Założenia NSRO zostaną zrealizowane za pomocą tzw. programów operacyjnych (PO). Szczegółowy podział funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności w Polsce w układzie poszczególnych programów operacyjnych celu „Konwergencja” przedstawiony został w tab. 2.

Tabela 2. Udział programów operacyjnych w całości alokacji środków polityki spójności dla Polski wraz ze źródłem ich finansowania

Program	% całości środków	mld euro	Źródło finansowania PO
Program Infrastruktura i Środowisko	41,9	27,9	EFRR, FS
Program Innowacyjna Gospodarka	12,4	8,3	EFRR
Program Kapitał Ludzki	14,6	9,7	EFS
Program Pomoc Techniczna	0,8	0,5	EFRR
Rozwój Polski Wschodniej	3,4	2,3	EFRR
Pomoc techniczna	0,8	0,5	EFRR

Źródło: [*Narodowe Strategiczne... 2007*, s. 116].

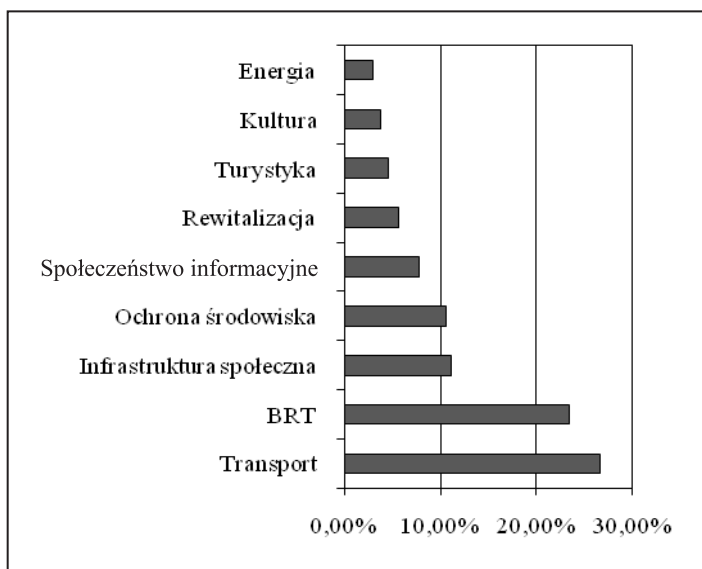
Ważnym dokumentem określającym cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić, jest również Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK). Strategia Rozwoju Kraju została przyjęta 29 listopada 2006 r. przez Radę Ministrów, ale nie jest to dokument wymagany przez Komisję Europejską. Horyzont czasowy strategii wykracza poza okres nowej perspektywy finansowej UE, obejmując dodatkowo dwa lata, w trakcie których będą kontynuowane przedsięwzięcia finansowane ze środków unijnych przyznanych Polsce w budżecie na lata 2007-2013 (zasada n+2)⁴. Głównym celem strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski – poszczególnych obywateli i rodzin [*Strategia Rozwoju... 2006*, s. 18].

Programem, który w największym stopniu wpisuje się w realizację założeń strategii lizbońskiej jest Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (PO IG). Kluczowym elementem rozwoju gospodarki jest dynamiczny i konkurencyjny sektor przedsiębiorstw, dużą rolę odgrywa przede wszystkim rozwój MŚP. Dostarczają one w UE 2/3 miejsc pracy i wytwarzają ok. 65% PKB, stanowiąc 99% wszystkich przedsiębiorstw. Szczególnie silnie podkreślona jest konieczność wzrostu ich konkurencyjności poprzez B+R oraz innowacje i edukację. W porównaniu bowiem ze

⁴ Komisja automatycznie anuluje każdą część zobowiązania budżetowego w ramach programu operacyjnego, która nie została wykorzystana na płatność zaliczkową lub płatności okresowe, lub też w odniesieniu do której nie przesłano wniosku o płatność do dnia 31 grudnia drugiego roku następującego po roku podjęcia zobowiązania budżetowego w ramach programu, z wyjątkiem określonym w ust. 2 (Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, art. 93, ust. 1).

Stanami Zjednoczonymi MŚP w UE reprezentują 7-8 razy mniejszą aktywność badawczą [Rymarczyk 2008]. Ponad 90% środków PO IG przeznaczono na zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw, wzrost konkurencyjności polskiej nauki, zwiększenie roli nauki w rozwoju gospodarczym, tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy oraz wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce. Z instrumentów przewidzianych w ramach PO IG będą mogli skorzystać przedsiębiorcy, jednostki sfery badawczo-rozwojowej, instytucje otoczenia biznesu oraz ich sieci, jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia oraz jednostki administracji rządowej. PO IG ma się przyczynić do zwiększenia spójności interwencji w ramach zakresu odpowiedzialności ministrów właściwych do spraw gospodarki, nauki, turystyki i informatyzacji. Dzięki temu powstanie możliwość dostosowania oferty sektora nauki do potrzeb przedsiębiorstw, co przyczyni się do zwiększenia transferu nowoczesnych rozwiązań do gospodarki. W efekcie uzyskanej synergii powstanie dodatkowy impuls pozwalający przyspieszyć tempo wzrostu gospodarczego oraz stworzyć stabilne podstawy długotrwałej konkurencyjności polskiej gospodarki [*Program Operacyjny... 2007*, s. 6].

W skali regionu projekty innowacyjne wspierane będą w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych (RPO) przygotowanych przez każde z województw. Przeciętne wysokości środków w ramach RPO przeznaczone na poszczególne dziedziny wsparcia przedstawiono na rys. 2.

Rys. 2. Przeciętna wysokość środków w ramach RPO przeznaczona na poszczególne dziedziny wsparcia

Źródło: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Najważniejszym dokumentem programowym na poziomie regionalnym w dziedzinie rozwoju innowacji są Regionalne Strategie Innowacji (RIS – *Regional Innovation Strategy*). Głównym celem strategii jest wspomaganie władz regionalnych lub lokalnych oraz innych organizacji rozwoju regionalnego w zdefiniowaniu i wdrożeniu efektywnego systemu wspierania innowacyjności w regionie. W latach 1994-2000 ponad 100 regionów UE opracowało strategie innowacji. Jako ostatnie województwo prace nad tym dokumentem zakończyło województwo mazowieckie – 21 kwietnia 2008 r. Sejmik Województwa Mazowieckiego przyjął Regionalną Strategię Innowacji dla Mazowsza na lata 2007-2015.

6. Efekty wykorzystania funduszy strukturalnych w Polsce na poziomie krajowym i regionalnym

Realizacja i wdrażanie wyników przedsięwzięć realizowanych ze środków funduszy strukturalnych, współpraca inwestycyjna i handlowa przynoszą widoczne efekty w sferze gospodarczej, społecznej oraz instytucjonalnej na poziomie całego kraju i poszczególnych regionów. Na poprawę sytuacji społeczno-ekonomicznej polityka spójności wpływa poprzez oddziaływanie na podstawowe czynniki konkurencyjności gospodarki krajowej i regionalnej (przedsiębiorczość, innowacyjność, kapitał ludzki, poziom infrastruktury technicznej). Zmiany instytucjonalne obejmują przede wszystkim sprawność i jakość funkcjonowania administracji, kształtowania kultury administracyjnej związanej z zarządzaniem środkami publicznymi oraz wzrost znaczenia poziomu regionalnego (decentralizacja) [*Polityka spójności...* 2009, s. 72].

W latach 2007-2013 fundusze strukturalne są jednym z kluczowych instrumentów polityki innowacyjnej. Stanowią również źródło finansowania projektów wspierających konkurencyjność przedsiębiorstw (inwestycje w kapitał rzeczowy, zakup i wdrożenie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, podnoszenie kwalifikacji pracowników). Interwencja wspólnotowa w sektorze przedsiębiorstw oddziałuje przede wszystkim w postaci efektu dźwigni, który polega na zwiększeniu zaangażowaniu kapitału prywatnego w realizację projektów.

Jednym z ważniejszych czynników decydujących o regionalnej konkurencyjności jest poziom edukacji. W okresie 2004-2007 inwestycje związane z rozwojem kształcenia i szkolenia zawodowego, wyrównania szans edukacyjnych między miastem a wsią stanowiły najliczniejszą grupę projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych w obszarze zasobów ludzkich i rynku pracy (prawie 40% ogółu projektów) [*Polityka spójności...* 2009, s. 79].

Z punktu widzenia rozwoju poszczególnych województw i kraju polityka spójności jest zasadniczym źródłem finansowania projektów infrastrukturalnych. Według raportu OECD infrastruktura transportu jest trzecim po kapitale ludzkim i innowacyjności wyzwaniem dla polskich regionów [*OECD...* 2008, s. 76]. W latach 2007-2013 w ramach wsparcia dla sektora infrastruktury i środowiska 71% środków

(20 mld euro) przeznaczone jest na rozwój infrastruktury transportowej (drogowej, kolejowej, morskiej i lotniczej). Dodatkowo na ten cel z regionalnych programów operacyjnych przeznaczono 26% środków (94,4 mld euro) [*Polityka spójności...* 2009, s. 81].

Polityka spójności w Polsce przynosi pozytywne efekty nie tylko w obrębie poszczególnych województw i kraju, ale również dla partnerów zagranicznych – podmioty z krajów UE są beneficjentami projektów realizowanych w Polsce przy udziale funduszy strukturalnych, zwiększył się popyt Polski na dobra i usługi importowane, nastąpiła intensyfikacja wymiany handlowej oraz wzmocnienie współpracy międzynarodowej.

7. Podsumowanie

Reforma strategii lizbońskiej przyczyniła się przede wszystkim do ograniczenia celów lizbońskich, usystematyzowania obszarów priorytetowych oraz bezpośredniego powiązania z polityką spójności (*earmarking*). Jednocześnie krótka analiza najważniejszych strategicznych dokumentów programowych pokazuje, jak wiele jest możliwości i jak duże środki UE zaangażowane będą w finansowanie działań proinnowacyjnych na poziomie zarówno krajowym, jak i regionalnym. Strategia lizbońska zakłada zwiększenie nakładów na badania naukowe i rozwój techniki w krajach UE do poziomu 3% PKB do roku 2010 (przy czym zakłada się, że 2/3 tych środków będzie pochodzić z sektora prywatnego i 1/3 ze środków publicznych). Udział wydatków na badania i rozwój w 2006 r. wyniósł jedynie 0,56% PKB, podczas gdy przeciętna dla 27 krajów UE osiągnęła 1,84% PKB⁵. Nakłady na działalność B+R ogółem w 2006 r. wyniosły 5 892,8 mln zł i były wyższe niż w roku 2005 o 5,7%. W stosunku do nakładów ogółem na B+R zmalał udział nakładów inwestycyjnych z 20,8% w roku 2005 do 18,7% w roku 2006 [*Nauka i technika...* 2007, s. 42 i 68]. W państwach rozwiniętych środki przedsiębiorstw stanowią podstawowe źródło finansowania działalności B+R, natomiast dominujący udział środków budżetowych stanowi cechę charakterystyczną dla krajów słabiej rozwiniętych [Oniszczyk-Jastrzębek 2008]. W finansowaniu działalności badawczo-rozwojowej środki UE (w tym również fundusze strukturalne) w latach 2005-2007 wyniosły średnio 4,9% ogólnych nakładów na B+R [*Rozwój regionalny...* 2009]. Należy podkreślić, że w latach 2007-2013 Polska jest największym beneficjentem pomocy unijnej przekazywanej w ramach wspólnotowej polityki spójności. Dzięki odpowiedniemu ukierunkowaniu działań przy wsparciu z funduszy strukturalnych Polska ma szansę na odrobienie zaległości rozwojowych oraz znaczne przyspieszenie procesów zmierzających do konwergencji z innymi krajami Wspólnoty.

⁵ Źródło: EUROSTAT, 34/2008.

Literatura

- A new partnership for cohesion – convergence, competitiveness, cooperation. Third report on economic and social cohesion*, Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg 2004.
- Kok W. i in., *Facing the challenge. The Lisbon strategy for growth and employment*, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, Brussels 2004.
- Krajowy Program Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej*, Przyjęty przez Radę Ministrów 18 listopada 2008 r., www.mg.gov.pl.
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.
- Nauka i technika w 2006 r.*, GUS, Warszawa 2007.
- OECD Przegląd terytorialny: Polska 2008*, OECD 2008.
- Okoń-Horodyńska E. i in., *Strategia Lizbońska a możliwości budowania gospodarki opartej na wiedzy w Polsce – wnioski i rekomendacje*, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Warszawa 2005.
- Oniszczyk-Jastrzębek A., *Działalność badawczo-rozwojowa polskich przedsiębiorstw w kontekście globalizacji*, t. 2, XXV Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. Regionalizacja globalizacji, 19-20.05.2008, AE, Wrocław 2008, s. 85-95.
- Polityka spójności Unii Europejskiej po 2013 r.*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
- Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007-2013*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2007.
- Rozwój regionalny w Polsce. Raport 2009*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
- Rymarczyk. J., *Małe i średnie przedsiębiorstwa w strukturze funduszy pomocowych Unii Europejskiej dla Polski w latach 2007-2013*, t. 2, XXV Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. Regionalizacja globalizacji, 19-20.05.2008, AE, Wrocław 2008, s. 267-281.
- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006.

STRUCTURAL FUNDS AND NATIONAL INNOVATION STRATEGY IN POLAND BETWEEN 2007 AND 2013

Summary: One of the biggest challenges for most European countries is achieving the objectives set by the Lisbon Strategy. The experiences of the European Union, its financial support, as well as the economic, scientific, and cultural integration open up new development prospects. This article presents the possibilities related to the implementation of one of the main aims of the renewed Lisbon Strategy i.e. to make the EU “the most dynamic and competitive knowledge-based economy in the world” before 2010.